Gustav II Adolf nöjd vid freden i Stolbova 1617

”jag hoppas att det skall bliva svårt för ryssen att hoppa över den bäcken"

År 1617

Sverige fick genom avtalet (Freden i Stolbova 1617) lätt försvarade gränser mot Ryssland längs sjöarna Ladoga och Peipus

Freden i Stolbova år 1617 den 17 feb

1617 – Sverige och Ryssland sluter freden i Stolbova, vilken gör slut på ingermanländska kriget, som har varat sedan 1610. Sverige erhåller Ingermanland och Kexholms län längst in i Finska viken, vilket gör att Ryssland för nära 100 år framåt är utestängt från Östersjön, medan det svenska Estland och Livland är hopbundet landvägen med det övriga svenska riket. I gengäld erkänner Sverige Michail Romanov som rysk tsar och tvingas ge upp planerna på att placera en svensk kandidat på den ryska tronen. Preliminära fredsförhandlingar inleddes i augusti 1615 men ryssarna vägrade förhandla så länge Gustav II Adolf belägrade det ryska fästet Pskov. Denne hävde belägringen den 17 oktober och förhandlingar kunde börja i januari 1616 i Diderino med Jakob De la Gardie i spetsen för den svenska delegationen. Jakob I av England deltog också, kanske mest för att säkra Englands handelsvägar till Ryssland via ishavshamnarna (svenskarna krävde bland annat Archangelsk). Även en holländsk delegation under Reinald Brederode deltog. Den danska delegationen uteslöts innan förhandlingarna avslutats. Sveriges mål var att utestänga ryssarna från alla hamnar vid Östersjön och skydda Finland vid Ladoga.
Medlare var John Mericke, det engelska Moskvakompaniets agent i Ryssland. Inför hotet om att Polen skulle sluta ett stillestånd med Sverige och tillsammans återuppta kriget gav ryssarna vika och fredsavtalet undertecknades i medlaren John Merickes hem i Stolbova.

Sverige fick genom avtalet lätt försvarade gränser mot Ryssland längs sjöarna Ladoga och Peipus: Gustav Adolf lär ha kommenterat: "jag hoppas att det skall bliva svårt för ryssen att hoppa över den bäcken". Ryssland blev utestängt från Östersjön eftersom Sverige nu ägde en sammanhängande landremsa med Karelen, Kexholms län, Ingermanland och Estland. Denna avstängning ledde till fortsatta konflikter mellan länderna, och nederlaget i det Stora nordiska kriget då Ingermanland och Estland och delar av Karelen avträddes till Ryssland.

Karelen

Finska Karelen kan delas upp i Norra Karelen och Södra Karelen. Östkarelen (som även kallas Fjärrkarelen) kan delas upp i Vita Karelen (även kallat Vitahavskarelen) och Olonets-Karelen (oftast enbart Olonets eller Aunus). Ladogakarelen och Karelska näset påverkades av att gränserna drogs om under andra världskriget. Under det tredje svenska korståget (1293–95) erövrade svenskarna, under Torkel Knutsson, Karelens västra del och grundade staden Viborg. Nöteborgstraktaten av år 1323 delade Karelen mellan de två länderna; gränsen norr om Ladoga förblev dock mycket diffus och det blev under 1500-talet omtvistat mellan Sverige och Ryssland ifall gränsen dragits till Bottenviken eller till Norra Ishavet; samma fråga har också sysselsatt moderna historiker. Viborg kom även att bli provinshuvudstad i den del som vissa gånger kallades för "Svenska Karelen" och andra gånger för "Finska Karelen". I och med den administrativa reformen 1634 kom staden att bli huvudort i Viborgs och Nyslotts län. Området kring Ladogasjön kom att bli Kexholms län.

Karelska dräkten av Pehr Hilleström, 1782-1810

FINLANDS LÄN 1634: 1: ÅBO OCH BJÖRNEBORG, 14: NYLAND OCH TAVASTEHUS, 18: ÖSTERBOTTEN, 20: VIBORG OCH NYSLOTT, 21: KEXHOLM
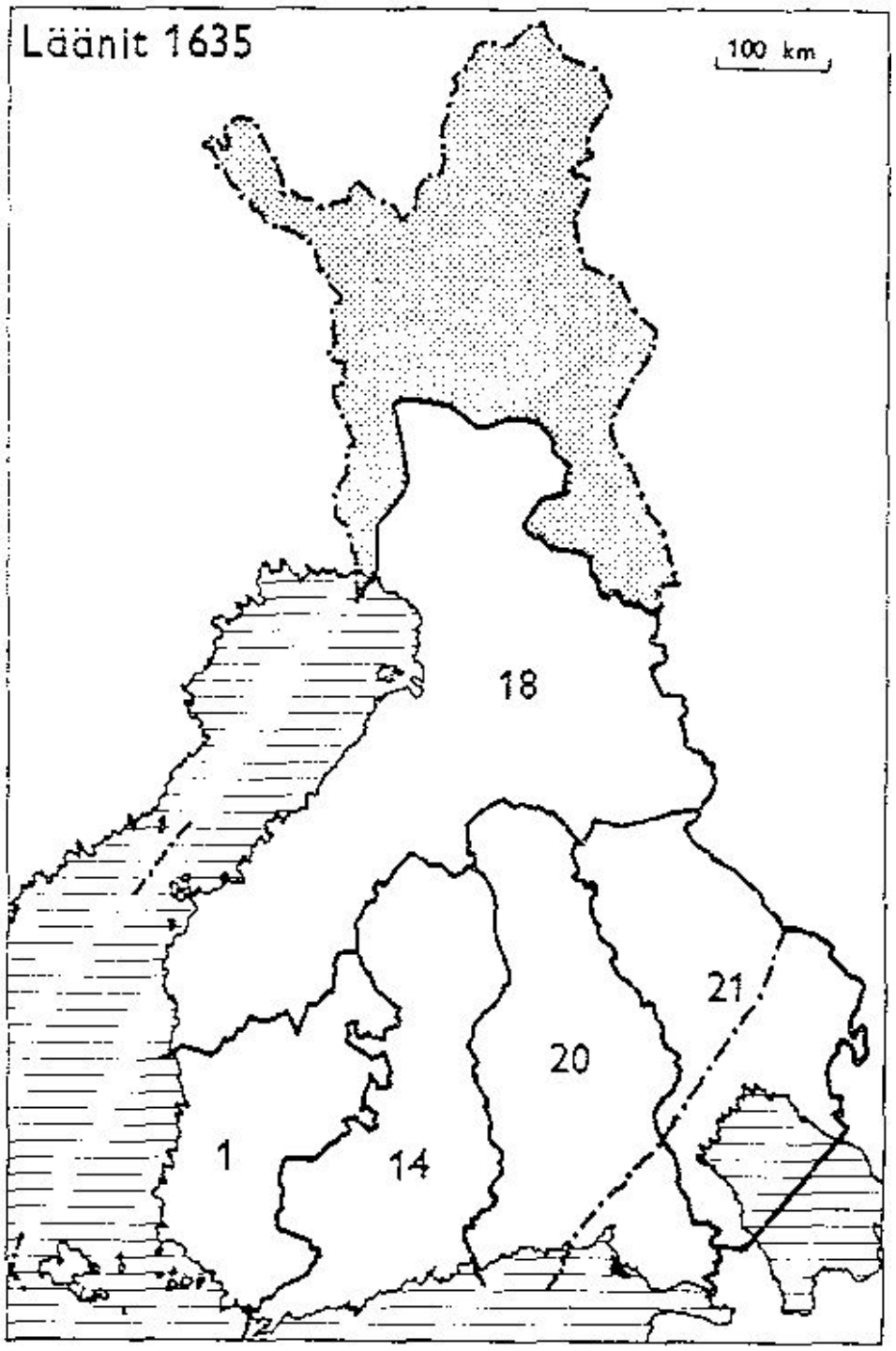
Viborgs och Nyslotts län var ett svenskt län 1634-1721. Genom Freden i Nystad 1721 avträddes den östra delen av länet till Ryssland, och återstoden av länet bytte namn till Kymmenegårds och Nyslotts län.